

VARKAUDEN RATSASTUSKESKUS

Turvallisuusasiakirja

Palveluntarjoaja: Varkauden Ratsastuskeskus

Tmi Satu Haukka

Palvelut: Ratsastustunnit, leirit, kurssit

Paikka: Joroinen

Yhteystiedot: Varkauden Ratsastuskeskus

Jäppiläntie 743, 78850 Varkaus

040-5464689

satu@varkaudenratsastuskeskus.eu

Laatijat: Satu Haukka

Päivitetty: 15.08.2023

TURVALLISUUSASIOISTA VASTAAVAT:

Satu Haukka, yrittäjä

varalla Jutta Ruhanen ratsastuksenohjaaja, tallimestari

Yrityksen toiminnasta ja turvallisuudesta :

Varkauden Ratsastuskeskus tuottaa monipuolisista ratsastuksen ja hevostaitojen opetusta yrityksille ja yksityisille harrastajille. Yrityksen tuotevalikoimaan kuuluu ratsastustunnit koulu-, estetunnit sekä satunnaisesti maastotunteja. Koululaisten lomien aikana tallilla järjestetään ratsastusleirejä ja kursseja.

Lisäksi tarjotaan valmennus- ja kilpailutoimintaa lähinnä viikonloppuina yhteistyössä Varkauden Urheiluratsastajat ry:n kanssa.

Asiakkaista pidetään asiakasrekisteriä nettivarauskalenterissa.

Toimitilat

Tallirakennus

21 karsinapaikkaa, heinävarasto, loimi- ja satulahuone, pakkihuone, WC.

Maneesi

Ratsastusala 20 x45m, lämpiö, tuomaritorni

Leirimajoitus: Aitat, ruokailut päärakennuksessa

Sossu: 2 WC:tä, suihku, taukotila asiakkaille sekä työntekijälle

Ratsastuskenttä: ratsastusala 30x60m

Käytössä myös omalla maalla 1km mittainen maastolenkki

Pelastusvälineet ja varusteiden säilyttäminen

EA-laukku Maneesi

EA-laukku Tallissa

Jauhesammutin 1 Tallin loimihuone

Jauhesammutin 2 Maneesi

Jauhesammutin 3 Heinävarasto

Jauhesammutin 4 Sossu

Tallityövälineet säilytetään heinävarastossa.

Ihmisille tarkoitettujen tilojen siivousvälineet ja tarvikkeet säilytetään tallin vessassa ja sossussa.

Hevosten ensiaputarvikkeet ja lääkkeet säilytetään tallin tiloissa sijaitsevassa lääkekaapissa.

Toisessa kaapissa on ihmisten sidetarpeita lisää.

Hevosten kylmäsäilytystä tarvitsevat lääkkeet säilytetään sossun jääkaapissa ja niitä saa hevosille antaa ainoastaan henkilökunta tai eläinlääkäri.

Yleisiä turvallisuuden vaikuttavia seikkoja:

- Maneesiin/kentälle otetaan yhtä ohjaajaa kohti enintään 9 ratsukkoa. Maastoon otetaan yhtä ohjaajaa kohti enintään 7 ratsukkoa.
- Ikä-, kunto- ja taitovaatimuksista informoidaan ratsastajia etukäteen tarvittaessa.
- Päihteiden käyttö on kielletty kaikissa tilanteissa tallin alueella sekä ratsastustuotteiden yhteydessä
- Ohjaajalla on olosuhteiden muuttuessa oikeus vaihtaa ratsastuspaikkaa, keskeyttää toiminto tai poistaa turvallisuusriskin aiheuttava asiakas tunnilta
- Mikäli asiakas ohjeidenvastaisella toiminnallaan aiheuttaa tunnilta tai toiminnosta poistamisen, ei yritys korvaa käyttämättä jäänyttä tuotetta asiakkaalle

Toimintaan liittyvät riskit ja asiakasturvallisuus, ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset:

Ratsastuskoulutoiminnan riskit ovat todellisia, koska asiakkaat ja henkilökunta ovat tekemisissä hevosten kanssa. Vaikka hevoset ovat koulutettuja ja tehtäväänsä sopivia on aina olemassa riski, että jotain sattuu. Yleisimmin vaaratilanteen aiheuttaa asiakkaan oma toiminta, ja tämän vuoksi informoimme asiakkaitamme somessa sekä tunneilla / tallilla siitä, kuinka he omalla toiminnalla voivat edistää turvallisuutta.

VAAROJEN TUNNISTAMINEN:

Ratsastus:

Ratsastajan putoaminen

- hevonen säikähtää
- hevonen kompastuu tai kaatuu
- ratsastajan tasapainon puutteesta johtuva putoaminen (varsinkin esteillä)
- varusterikot

Yleensä selvittää säikähdyksellä, mutta myös murtumat, aivotärähdykset ja pienet ruhjevammat ovat mahdollisia.

Pahimmassa tapauksessa menehtyminen.

- sairaskohtaus

Hevostenhoito / taluttaminen:

Potkut, näykkimiset, pureminen, jalalle astuminen, hevosen ja seinän väliin jääminen

Muu liikkuminen tallin alueella

Kompastuminen, liukastuminen

Maastoratsastus:

Maastotunteja järjestetään harvakseltaan keliolosuhteet huomioiden.

Pääasiassa käytämme omalla maalla olevaa 1km:n mittaista maastolenkkiä, jossa ei aja autoja.

Satunnaisesti järjestetään maastotunteja, joissa kuljetaan metsäautoiteita. Sinne meno edellyttää Jäppiläntien ylityksen. Tie ylitetään siten, että opettajan käskystä kaikki ratsukot ylittävät tien yhtä aikaa.

Tällä reitillä käytetään huomioliivejä ja ryhmän koko on max. 7 ratsukkoa.

Ennen maastoon lähtöä opettaja käy läpi turvallisen maastoratsastuksen käytännöt.

Keinoja onnettomuuksien ehkäisyyn

Ratsastustunnit:

- koulutetut ohjaajat / opettajat
- koulutetut, tehtäviinsä sopivat hevoset, jotka jakaa oppilaille henkilö, joka tuntee hevoset / oppilaat
- aidatut ratsastusalueet
- maastoon vain kokeneiden ratsastajien kanssa, max 7 oppilasta / ryhmä
- esteillä ja maastossa vahva suositus turvaliiville (maastoesteillä pakollinen)
- maneesissa turvavalo sähkökatkon varalta
- hevosilla sopivat ja huolletut varusteet
- ratsastuspohjat kunnossa
- tarkat tavat toimia ; Kaarrosta aloitetaan ja siihen lopetetaan, hevoset samaan suuntaan, riittävin välein. Taluttaessa ja ratsastuksessa vähintään yksi hevosen mitta etäisyyttä.
- hevoset ulkoilevat laumoissa, ei oreja lainkaan

Tavoite: Oheisliikuntaa harrastavat ratsastajat, joilla tasapaino ja kehonhallinta kunnossa

Estetunneilla painoraja 100kg. Muille tunneille ei painorajaa toistaiseksi.

Aloittelijat pidetään tarpeeksi pitkään minialkeistunneilla. Alkeis-jatkolle vasta, kun taidot ja tasapaino riittävät laukan harjoitteluun.

Hevostenhoito:

- ensimmäisillä kerroilla hevosten hoito ja varustaminen opastetaan
- kaikki hevoset hoidetaan kiinni ja opettaja varustaa tarvittaessa valmiiksi pienten tunneille
- Maikki, Ville ja Viivi ei sovi lasten laitettaviksi. Varustettava tarvittaessa henk.kunnan toimesta

Ohjeistus onnettomuuksien ja hätätilanteiden varalle (nähtävillä myös tallin seinällä)

- Toimintajärjestys ja ensiavun antaminen SPR:n yleisen ohjeen mukaisesti
- arvioi tilanne
- tee tarvittaessa hätäilmoitus 112
- pelasta
- estä lisäonnettomuudet
- anna hätäensiapu

- Jos tarvitsee soittaa ambulanssia: Osoite Jäppiläntie 743, 78850 Varkaus
Kotikunta: Joroinen
Käske laittaa ambulanssi VARKAUDESTA! (Ei Pieksämäeltä / Joroisista)
Tienvarteen ambulanssia varten tien näyttäjä, samoin pihaan, jotta ambulanssa löytää helposti kentälle / maneesiin.
Varmista koko ajan potilaan tajunnantaso ja hengitys. Pyydä apua muilta tallilla olijoilta.
Tallin pakastimessa on jääpalapusseja. Talvella käytä lunta kylmämiseen.

- Tapaturman tai onnettomuuden jälkeen tehtävät toimenpiteet:
  - tapaturman kärsineen asiakkaan tilan seuranta
  - tarvittaessa ilmoitus suoraan tukesiin
  - mahdollinen yhteydenotto vakuutusyhtiöön korvauksien osalta
  - onnettomuusanalyysin teko yhdessä koko henkilökunnan kanssa
  - jatkotoimenpiteet ja niiden toteuttaminen

Ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä

- Hevosten kuntoa ja mielialaa tarkkaillaan, että ovat turvallisia ratsastaa.
- Varusteiden ja ratsastuspohjien kunto.
- Ratsastajien taitotasoon sopivat ryhmät ja tehtävät.
- Huomioidaan, onko joku ratsastaja, jolle tämä laji ei vaan sovi, esim. ratsastajan tasapainon / koon vuoksi
- Lumet voi tulla talvella maneesin katolta; Huomioi hevosia jakaessa (jotkin herkempiä äänille).

- Ohjeistetaan asiakkaita, ettei tallin käytävillä säilytetä ylimääräistä tavaraa.
Aitausten ja porttien kunto tarkastetaan henkilökunnan
Kulkureitit on valaistu ja piha aurataan ja hiekoitetaan tarvittaessa

- Maneesin katon lumikuorman tarkkailu, lumien pudottaminen tarvittaessa
Roska-auto torstaisin. Tyhjentää myös maneesin seinustalla olevan roskiksen. (Aloittelijat siksi aikaa toiseen päätyyn)

Ratsastusvarusteet

Asiakkaiden varustautuminen mm. vaatetuksen osalta on informoitu somessa, tallijn seinällä ja tunneilla.

Tallin seinältä löytyy ohjelappu ”ohjeita ratsastajille” sekä ”pukeutuminen tallille ja ratsaille” (sekä ratsastajan alkulämmittelystä ja avun soittamisesta onnettomuustilanteessa).

Tarvittavia välineitä lainataan asiakkaille kypärien ja huomioliivien osalta tallin puolesta.

Turvakypärät ja huomioliivit säilytetään lämpiössä ja niiden kunto tarkastetaan ajoittain. kypärän osuessa maahan, se poistetaan käytöstä.

Hevosten varusteet säilytetään satulahuoneessa nimetyillä paikoilla.

HENKILÖSTÖN AMMATILLINEN- JA TURVALLISUUSOSAAMINEN:

Ratsastusta opettavat vain ammattilaiset: Ohjaaja, opettaja tai valmentaja.

Tallitöissä koulutettu henkilökunta .

Ensiapukurssien voimassaolo tarkistettu

Sadulla EA 1 ja Jutalla EA 2

PALVELUYMPÄRISTÖN TURVALLISUUS:

- Henkilökunta tarkastaa varusteita auttaessaan asiakkaita ja vaihtaessa satulahuopia.
  - Pohjat huolletaan n 5x / vko, jopa useammin.
  - Vakiohenkilökunta tietää ja tuntee paikat ja hevoset
  - Maneesin katon lumikuorman tarkkailu, lumien pudottaminen tarvittaessa

Pohdintaa:

Asiakkaita ohjeistetaan tarkastamaan varusteita ja ilmoittamaan puutteista välittömästi.

ASIAKKAILLE ANNETTAVAT TIEDOT, OPASTUS JA ASIAKKAIDEN VALVONTA:

Asiakkaita opastetaan tallilla turvallisesta toiminnasta uuden kurssin alussa.

Uusien kurssien alussa henkilökuntaa on paikalla normaalia enemmän.

Turvallisuusasioista tiedotetaan paljon myös somessa sekä ilmoitustaululla.

Pohdintaa :

Asiakkaalle annettava tiedote ?

PALVELUN OLOSUHDERAJAT JA MUUT OSALLISTUMISRAJOITUKSET:

- - päihtyneenä ei saa ratsastaa (esim polttariporukat)
- Pakkasraja pienillä lapsilla (alkeis) -15
- myrsky / sähkökatkos estäisivät palvelun tuottamisen.

- poikkeuksellinen lentotoiminta Joroisten lentokentällä esim Puolustusvoimat

- Tunteja voidaan yhdistää, mikäli ryhmät ovat liian vajaita ja jos ratsastajien tasot sopivat yhteen. Muutoksista ilmoitetaan somessa sekä viestillä asiakkaille.

ASIAKASMÄÄRÄ:

Ratsastustunnille max 8 henkilöä (+1 poikkeustilanteessa)

Maastoon yhdelle ohjaajalle max 7 asiakasta.

Aittaaan max 6 yöpyjää / aitta

Varauskalenterissa on avoinna tietty määrä paikkoja / tunti, joten ylityksiä ei juuri tule.

PALVELUSTA SIVULLISILLE AIHEUTUVAT VAARAT:

Ratsastus tapahtuu pääsääntöisesti aidatulla alueella, johon yleisö ei pääse.

Maastoesteitä mentäessä varmistettava, ettei ulkopuolisia ihmisiä ole maneesin ympäristössä.

Kilpailuista Varkauden Urheiluratsastajat ry on tehnyt erikseen turvallisuusasiakirjan, kilpailut järjestetään yhteistyössä. Ko. suunnitelma liitteenä.

Eläinten pelastaminen tulipalotilanteessa

Tallin tulipalotilanteessa hevoset pyritään siirtämään välittömästi maneesiin ja tarvittaessa tarhoihin.

Jokaisella hevosella on karsinan ovesa tai ulko-ovenpielessä olevassa telineessä helposti puettava riimu ja kaikille hevosille löytyy narut oven läheisyydestä.

Koska paniikkitilanteessa hevoset pyrkivät palaamaan talliin on kaikki hevoset talutettava tarhaan ja portit suljettava huolellisesti.

ONNETTOMUUSKIRJANPITO:

Työntekijät tuovat yrittäjän tietoon kaikki hoitoa vaativat putoamiset / muut onnettomuudet.

Niistä keskustellaan tarpeen mukaan ja vakavista ilmoitetaan Tukesille.

Onnettomuuksista otetaan opiksi esim tuntisuunnitteluun ja hevosvalintoihin ja korjataan mahdolliset puutteet toimintaympäristössä.

VAKAVIEN TAPATURMIEN TAI LÄHELTÄ PITÄ -TILANTEIDEN ILMOITTAMINEN TUKESIIN:

Jos tapaturma on vaatinut lääkärissä / sairaalassa oloa / toimenpiteitä.

<https://marek.tukes.fi/ilmoitus.aspx> tai sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@tukes.fi.

TURVALLISUUSASIAKIRJAN YLLÄPITO:

Päivitetään vähintään vuosittain, elokuussa uuden kauden alkaessa

Täydennetään ohjeita / sääntöjä tarpeen mukaan myös useammin aina, jos tulee vastaan asiota, joita tähän olisi hyvä kirjata.

Joroisissa 15.8.2023

Satu Haukka, yrittäjä